

708 Népművelési Központ 1949

Újszerű kiállítást rendezett a Népművelési Központ a századforduló festőinek képeiből, mely a XIX. század végének és a XX. század elejének társadalmi ellentéteit mutatja be.

tesen veti ki magából az értékelent, a társadalmilag is haszontalant és károsat.

Sz. P.

BUDAPESTRE VONATKOZÓ ÚJSÁGCIKKEK

Szerző: Sz. P. és Szokolák
Cím: Festészet és Társadalom

Forrás: Szabad Szó és Magyar Nemzet

(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
	1949 febr. 20 és 17		

Os
Tárgy
Hely
Idő
Személy
Helyszám

Székesfővárosi háziny

A magyar arisztokrácia s az arisztokráciát majmoló polgárság festői: Benczur, Lotz Károly, Liesen-Mayer, híven kiszolgálták megrendelőiket hamis, romantikus képeikkel. Hízelegtek, megtagadták sajátmagukat a karrier lehetősége miatt s tehetségüket a fény és pompa hazug ábrázolásának szentelték. Képeik külsőben mutatásak, portréik „hasonlítanak“ a modellhez, de tartalmukban sohasem őszinték. Liesen-Mayer megfesti Mária Teréziát, amint egy szegény asszony gyermekét szoptatja.

Pompás ruhában, szinte kacéran, éremlyősen jeleníti meg a királynőt; főcélja, hogy a mindenható udvar kegyeit megnyerje.

Maga Munkácsi egyik legtehetségesebb festőnk volt, de a tehetsége önmagában nem őrizhette meg attól, hogy kora társadalmának eldítéleteivel megalkudjék. Hollósy Simon, Bihari Sándor, Réti István már más csoportot alkotnak. Ők a falu felé fordulnak, de a falu igazi életét még csak alig sejtik: munkáik nagy része csak a népszínművek hatását nyújtja.

Ferenczy Károly, Fényes Adolf, Kernstock, Mednyánszky, Szinyei-Merse, Rippl-Rónai, Vaszary már szembefordulnak a hazugságábrázolással, új utakat keresnek. Ut-törő munkájukat azonban a társadalom nem érti meg, mondani-valójuk: a valóság idegen a polgári társadalom számára. A munkásság, amely megértette volna őket, a mindennapi kenyérért való harc közben csak sávárogra nézhetett a kultúra felé.

Ma megváltozott a helyzet, s ahogy fejlődik társadalmunk, a dolgozó nép úgy jut egyre közelebb a művészethez. S a művészet így jut egyre közelebb ahhoz az időhöz, amikor önként, természet-

„Festészet és társadalom“

Bóka László államtitkár megnyitotta a Fővárosi Népművelési Központ „Festészet és társadalom“ című kiállítását, amely a századforduló körüli legjobb magyar festők munkáit mutatja be. „Az itt kiállított képek — mondotta az államtitkár — azok számára is világossá teszik a művészet összefüggését a társadalmi élettel, akik eddig még nem sokat foglalkozhattak a képzőművészettel.“

Szabad Szó
10/15

UJSAGS: Budapest, Te

FIGYELŐ
UJSAGSZELVENY VALLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299-632.

Magyar Nemzet
Lap: 1949 FEB 17
Megjelent:

Művészeti élet

„Festészet és társadalom“ — ez a címe a Fővárosi Népművelési Központ legújabb kiállításának. A kicsiny kiállítási helyiségben tizenhat nagyszerű alkotás sorakozik egymásmellette, a magyar művészet fénykorából való csodálatos képek — így önmagukban is élmény szemléletük. De a kiállítás ennél az esztétikai és retrospektív szempontból többet mond és többet akar. Benczur Gyula, Bihari Sándor, Ferenczy Károly, Fényes Adolf, Hollósy Simon, Kernstock Károly, Liesen-Mayer Sándor, Lotz Károly, Mednyánszky László, Munkácsi Mihály, Réti István, Rippl-Rónai, Székely Bertalan, Szinyei-Merse, Vaszary egy-egy ragyogó és jellemző alkotása alatt magyarázó szövegek állanak, melyek a nézőt aktuális társadalmi szemléletre is megtanítják. A szövegek sorra elmondják, milyen összefüggésben állott az illető művész az akkori társadalommal, a vezető társadalmi rétegekkel, mint készítették ezek a nézetek a művészt a maguk szolgálatára, mint vált a művészet az uralkodó rétegek kiszolgálójává, avagy megjelenítőjévé. A katalógus pedig elmondja (ezt a bevezetést Rabinovszky Máriusz írta), hogy a kiállítás célja: közelebb hozni a művészet kérdéseit a dolgozókhoz, a dolgozók szocialista fogalomköréhez: ilyen szempontból tehát bizonyos összefüggések világánál lehetnek „reakciós“ képek, lehetnek „haladó“ képek és a színvonalak sem képviselik mind a haladást. Mindenesetre mindenki örömmel osztozik abban a nemes szándékban, hogy a művészet problémái a dolgozókhoz közel kerüljenek. Mi a magunk részéről szívesen láttuk a kiállítást önmagában is; az összeválogatás izléses és tanulmányos volta sok magyarázat nélkül is megmutatja az akadémizmusból és a történelmi iskola mulandó ragyogásából és mesterséges romantikájából mint hajlik át a századfordulón a felszabadulást hozó nagybányaiak és a plein-airé színeiben, a modernebb eszközök út-törő és nagyszerű alkalmazásával művészetünk a mindennapok és a nép felé! Önmagában is emlékeztető ez a kiállítás művészetünk ragyogó korszakaira, a nézők boldogan vesztekel el a formák és színek viszáhozhatatlan varázslatában.

Gogolák Lajos